

Advies

Rapportage drinkwatertarieven 2020

Ons kenmerk : ACM/UIT/525933
Zaaknummer : ACM/19/037062

1 Samenvatting

De ACM geeft in dit rapport een advies aan de ILT over de drinkwatertarieven 2020 van de drinkwaterbedrijven. De Drinkwaterwet, het Drinkwaterbesluit en de Drinkwaterregeling vormen het wettelijk kader voor het toezicht op de tarieven die drinkwaterbedrijven in rekening brengen voor de beschikbaarstelling en levering van drinkwater. Vanaf 2020 geeft de ACM het advies over alle drinkwaterbedrijven weer in één rapport.

Met dit rapport geeft de ACM invulling aan haar taak zoals bedoeld in artikel 7, tweede lid van de Drinkwaterregeling. In het kader van het toezicht op de totstandkoming van de drinkwatertarieven geldt dat twee elementen van belang zijn.

- Toetsing van de drinkwaterkosten;
- Toetsing van de drinkwatertarieven.

Ten aanzien van de kosten voor drinkwatertaken is het van belang dat een drinkwaterbedrijf alleen kosten raamt voor drinkwatertaken zoals bedoeld in de wet. Dit moet blijken uit een transparante toerekening van de kosten van een drinkwaterbedrijf aan wettelijke drinkwateractiviteiten en niet-wettelijke activiteiten. Wanneer de kostentoerekening niet op een correcte wijze plaatsvindt, kan dit leiden tot kruissubsidies en daarmee tot te hoge of te lage drinkwatertarieven. De ACM acht het van groot belang dat het drinkwaterbedrijf transparant is in de keuzes die zij gemaakt heeft bij het toerekenen van de kosten.

Ten aanzien van de tarieven is het van belang dat de opbouw van de tarieven transparant is en dat de tarieven in redelijke verhouding staan tot de kosten. Dit betekent dat de drinkwaterbedrijven duidelijk moeten maken hoe de tarieven voor vastrecht en de levering van drinkwater tot stand komen uit de onderliggende kosten.

Bij de toetsing van de tarieven 2018 is gebleken dat de drinkwaterbedrijven de in het verleden geconstateerde tekortkomingen grotendeels hebben weggenomen. Vanwege deze verbeteringen heeft de ILT de ACM verzocht enkel een aantal geselecteerde toetsen uit te voeren. Deze toetsen hebben betrekking op de:

- Totstandkoming van de begroting;
- Classificatie van activiteiten;
- Vermogenskosten.

Een gedetailleerd overzicht van de specifiek uitgevoerde toetsen is opgenomen in paragraaf 4.2.

Voor de drinkwaterbedrijven Oasen en Waterbedrijf Groningen (WBG) constateert de ACM dat zij, wat betreft de getoetste wettelijke vereisten, handelen overeenkomstig de Drinkwaterwet, het Drinkwaterbesluit en de Drinkwaterregeling. Waar de ACM bevindingen heeft geconstateerd voor de overige drinkwaterbedrijven, zijn deze per drinkwaterbedrijf hieronder samengevat.

Brabant Water

De ACM constateert dat Brabant Water de classificatie van de wettelijke activiteiten volgens het toetsingskader 2020 niet in alle gevallen juist heeft toegepast. Om deze reden zijn een aantal niet-wettelijke activiteiten onjuist gealloceerd. Als gevolg hiervan is de WACC berekening vertoebeld omdat de activawaarde van onjuist gealloceerde activiteiten niet vastgesteld kan worden. In haar reactie op het conceptrapport heeft Brabant Water een nieuw kostprijsmodel opgesteld waarin zij haar activiteiten heeft geclassificeerd in overeenstemming met het toetsingskader 2020.

Dunea

De ACM constateert dat Dunea de classificatie van de wettelijke activiteiten volgens het toetsingskader 2020 heeft toegepast. De ACM merkt echter op dat Dunea de kosten van de nieuwe niet-wettelijke drinkwateractiviteiten inzichtelijker had kunnen uitsplitsen van de kosten wettelijke drinkwateractiviteiten. In het geval van Dunea geldt dit voor de toewijzing van kosten aan sprinklers en de levering van water aan de Hofvijver.

Evides

De ACM constateert dat Evides de classificatie van de wettelijke activiteiten volgens het toetsingskader 2020 niet in alle gevallen juist heeft toegepast. Om deze reden zijn een aantal niet-wettelijke activiteiten onjuist gealloceerd. Als gevolg hiervan is de WACC berekening vertroebeld omdat de activawaarde van onjuist gealloceerde activiteiten niet vastgesteld kan worden. In haar reactie op het conceptrapport heeft Evides inzicht geboden in de eigen en vreemd vermogenskosten en gemiddelde activawaarde die initieel onjuist waren geclassificeerd zodat de WACC opnieuw kon worden berekend. Hiermee handelt Evides in overeenstemming met het toetsingskader 2020.

Puur Water & Natuur (PWN)

De ACM constateert dat PWN de classificatie van de wettelijke activiteiten volgens het toetsingskader 2020 niet in alle gevallen juist heeft toegepast. Om deze reden is een wettelijke drinkwateractiviteit onjuist gealloceerd. Het corrigeren van deze classificatie heeft als gevolg dat PWN de maximaal toegestane vermogenskostenvergoeding overschrijdt in haar begroting voor 2020.

Vitens

De ACM constateert dat Vitens de classificatie van de wettelijke activiteiten volgens het toetsingskader 2020 heeft toegepast. De ACM merkt echter op dat Vitens de kosten van de nieuwe niet-wettelijke activiteiten inzichtelijker had kunnen uitsplitsen van de kosten wettelijke drinkwateractiviteiten. Tevens constateert de ACM dat Vitens de 1% regeling overschrijdt met betrekking tot de kosten voor buitenlandse activiteiten.

Waternet

De ACM constateert dat Waternet voor de classificatie van de wettelijke activiteiten het toetsingskader 2018 heeft gehanteerd. Om deze reden zijn de nieuw geclassificeerde niet-wettelijke activiteiten niet juist gealloceerd.

Waterleidingmaatschappij Drenthe (WMD)

De ACM constateert dat WMD de classificatie van de wettelijke activiteiten volgens het toetsingskader 2020 niet in alle gevallen juist heeft toegepast. Om deze reden zijn een aantal niet-wettelijke activiteiten onjuist gealloceerd. Als gevolg hiervan is de WACC berekening vertroebeld omdat de activawaarde van onjuist gealloceerde activiteiten niet vastgesteld kan worden. Tevens constateert de ACM dat WMD een aantal leningen aan zustermaatschappijen heeft verstrekt die weliswaar juist als niet-wettelijke activiteit zijn geclassificeerd, maar niet geassocieerd kunnen worden met de drinkwatertaak van WMD. De ILT wordt door WMD op de hoogte gehouden van het afstoten van haar nevenactiviteiten.

Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

De ACM constateert dat WMD de classificatie van de wettelijke activiteiten volgens het toetsingskader 2020 niet in alle gevallen juist heeft toegepast. Om deze reden zijn een aantal niet-wettelijke activiteiten onjuist gealloceerd.

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	2
2	Inleiding	5
3	Context	6
3.1	Doelstelling tarieftoezicht	6
3.2	Wettelijke context advies van de ACM	7
4	Toetsingskader van drinkwatertarieven	8
4.1	Gerichte toetsing tarieven 2020	8
4.2	Inhoudelijke toetsing	9
4.3	Beschrijving kostprijsmodel	10
4.4	Betrokken informatie en proces	11
5	Totstandkoming van de drinkwatertarieven	12
5.1	Totstandkoming van de begroting	12
5.2	Werkwijze classificatie van activiteiten	12
5.3	Toerekening kosten ander water dan drinkwater	15
5.4	Vermogenskosten	15
5.4.1	Waardering historische kostprijs	15
5.4.2	Toerekening kosten van activa	16
5.4.3	Kosten buitenlandse activiteiten (1% regeling)	17
5.4.4	Begrote vermogenskosten bedragen niet meer dan vastgestelde WACC	17
5.4.5	Compensatie positief verschil gerealiseerde en toegestane vermogenskosten	19
6	Conclusie	21
	Bijlage 1 – Relevante artikelen wet- en regelgeving	23
	Bijlage 2 – Classificatie wettelijke en niet-wettelijke activiteiten	25
	Bijlage 3 – ILT activiteitenlijst (Toetsingskader 2020)	27

2 Inleiding

De Autoriteit Consument & Markt (hierna: de ACM) heeft op grond van het wettelijk kader (paragraaf 2.2) een adviserende taak aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (hierna: de ILT) ten aanzien van de totstandkoming van de drinkwatertarieven. De ACM heeft in de afgelopen jaren beoordeeld in hoeverre de totstandkoming van de drinkwatertarieven bij de tien Nederlandse drinkwaterbedrijven in overeenstemming is met de wet- en regelgeving.

De drinkwatertarieven dienen op transparante wijze tot stand te komen, non-discriminatoir te zijn en de relevante kosten voor drinkwatertaken te dekken. In 2016 was de belangrijkste bevinding dat – ondanks de introductie van een kostprijsmodel dat informatie bevat over de opbouw van de tarieven en van de kosten van drinkwater – op een aantal punten onvoldoende sprake was van transparantie.¹ Transparantie is van belang omdat de consument – als gebonden afnemer – beschermd dient te worden tegen de monopoliepositie van het drinkwaterbedrijf. De ACM oordeelde dat de transparantie ontoereikend was ten aanzien van de scheiding van kosten voor drinkwater- en niet-drinkwateractiviteiten, de relatie tussen kosten en tarieven, het meten van kostenefficiëntie en het betrekken van de efficiëntieverbetering in de tarieven. Als gevolg van de geconstateerde tekortkomingen over 2016 heeft de ILT de drinkwaterbedrijven een aanwijzing conform artikel 13, tweede lid, van de Drinkwaterwet in het vooruitzicht gesteld. In de toetsing van de tarieven 2018 is gebleken dat de drinkwaterbedrijven de geconstateerde tekortkomingen grotendeels hebben weggenomen. Vanwege deze verbeteringen heeft de ILT de ACM verzocht een gerichte toetsing uit te voeren. Dit houdt in dat een selectie van de wettelijke vereisten wordt getoetst, waarbij geldt dat enkele drinkwaterbedrijven zijn uitgezonderd van specifieke toetsen.

Deze rapportage bevat het advies over de tarieven van het tariefjaar 2020 van alle drinkwaterbedrijven. De ACM heeft zich daarbij gebaseerd op de informatie die de ILT heeft ontvangen van elk van de drinkwaterbedrijven.

Leeswijzer

In hoofdstuk 3 beschrijft de ACM de context van dit advies, waaronder het juridisch kader. Deze context is uitgewerkt in een concreet toetsingskader (hoofdstuk 4). Hierin is ook de achtergrond van de gerichte toetsing beschreven. In hoofdstuk 5 wordt de inhoudelijke beoordeling van de tarieven 2020 beschreven. De ACM vat haar oordeel over de tarieven samen in hoofdstuk 6.

¹ Brief van ACM aan de ILT van 21 november 2016 met ACM kenmerk 2016206945

3 Context

In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de wettelijke context waarbinnen de toetsing van de tarieven heeft plaatsgevonden. Hieronder vallen onder meer de doelstelling van het tarieftoezicht, de adviesrol van de ACM en een overzicht van de relevante wetsartikelen.

3.1 Doelstelling tarieftoezicht

De centrale doelstelling van de drinkwaterwetgeving is de bevordering van de volksgezondheid door de voorziening van drinkwater aan alle consumenten op een maatschappelijk verantwoorde wijze te waarborgen.² De wetgever heeft beoogd met de Drinkwaterwet de primaire verantwoordelijkheid hiervoor bij de drinkwaterbedrijven te leggen. De rol van de rijksoverheid daarbij is toezichhoudend, voorwaardenscheppend en kaderstellend.³

De genoemde centrale doelstelling vertaalt zich in een aantal meer concrete belangen, die met de Drinkwaterwet worden gewaarborgd:

1. Het belang van een goede kwaliteit van het drinkwater.
2. Het belang van leveringszekerheid en continuïteit van de openbare drinkwatervoorziening.
3. Het belang van doelmatigheid van de openbare drinkwatervoorziening.

Het tarieftoezicht moet worden geplaatst in het kader van het belang van de doelmatigheid van de openbare drinkwatervoorziening. Tegelijkertijd is uit de totstandkominggeschiedenis van de Drinkwaterwet duidelijk dat dit belang niet ten koste mag gaan van het belang van een goede kwaliteit van het drinkwater en het belang van leveringszekerheid en continuïteit. Kwaliteit van de drinkwatervoorziening staat voorop en alle kosten die nodig zijn om dat te realiseren, dienen bij de bepaling van het tarief meegenomen te worden. Daarbij is opgemerkt dat duurzame veiligstelling van de drinkwatervoorziening een kernpunt van de wet is en dat drinkwaterbedrijven voldoende moeten investeren om ook op de lange termijn een goede drinkwatervoorziening te verzekeren.⁴

De centrale elementen van het toezicht op de drinkwatertarieven zijn de eisen van kostendekkendheid, transparantie en non-discriminatie van de tarieven, welke beginselen in de Drinkwaterwet zijn vastgelegd. De consument dient als gebonden afnemer te worden beschermd tegen de monopoliepositie van het drinkwaterbedrijf. Een negatief effect van deze monopoliepositie kan namelijk zijn dat het drinkwaterbedrijf tarieven in rekening brengt die hoger zijn dan noodzakelijk voor een verantwoorde bedrijfsvoering.⁵

² Tweede Kamer, 2006-2007, 30 895, nr. 3 (MvT) p. 5.

³ Tweede Kamer, 2006-2007, 30 895, nr. 3 (MvT) p. 5.

⁴ Tweede Kamer, 2006-2007, 30 895, nr. 3 (MvT), p. 30. En: Eerste Kamer, vergaderjaar 2008–2009, 30 895, D (MvA), p. 16/17.

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 30 895, nr. 18 (Amendement Jansen) en Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 30 895, nr. 25 (Amendement Van der Staaij).

3.2 Wettelijke context advies van de ACM

Het wettelijk kader voor het toezicht op de tarieven die drinkwaterbedrijven in rekening brengen voor de beschikbaarstelling en levering van drinkwater wordt gevormd door de Drinkwaterwet, het Drinkwaterbesluit en de Drinkwaterregeling. Relevant voor het toezicht op de tarieven zijn de artikelen 10 t/m 13 van de Drinkwaterwet, de artikelen 6 t/m 10 van het Drinkwaterbesluit en de artikelen 5 t/m 7 van de Drinkwaterregeling. Samen vormen deze artikelen het kader waarbinnen de drinkwaterbedrijven hun tarieven moeten vaststellen. De artikelen zijn opgenomen in bijlage 1.

De ILT houdt toezicht op de naleving van deze wetgeving, inclusief de totstandkoming van de drinkwatertarieven. Volgens artikel 7, tweede lid van de Drinkwaterregeling dient de ILT bij de uitoefening van het toezicht op artikel 12, derde lid van de Drinkwaterwet en paragraaf 2.1 van het Drinkwaterbesluit advies te vragen aan de ACM. Op 10 januari 2020 heeft de ILT per brief de ACM gevraagd een gerichte toetsing uit te voeren en advies te geven over de drinkwatertarieven van het tariefjaar 2020.

4 Toetsingskader van drinkwatertarieven

Naar aanleiding van het bestuurlijk overleg van september 2016 tussen de drinkwatersector en de ILT heeft de ILT, in samenwerking met de ACM, het Toetsingskader drinkwatertarieven (hierna: Toetsingskader) opgesteld. Het Toetsingskader is opgesteld om de drinkwaterbedrijven nader inzicht te bieden in de wijze waarop de drinkwaterbedrijven invulling kunnen geven aan het wettelijk kader. Hiermee is het voor de drinkwaterbedrijven duidelijk hoe zij inzichtelijk kunnen maken dat zij aan het wettelijk kader voldoen. Het kader geeft aan hoe de verschillende onderdelen van de wet getoetst worden en waarover (meer) informatie moet worden versterkt of (meer) toelichting moet worden gegeven. Met dit toetsingskader heeft de toezichthouder beoogd de wijze van de toetsing van de tarieven transparanter te maken door het formaliseren van de door de jaren heen gehanteerde toetsingsmethodiek. Bij de toetsing van de drinkwatertarieven 2020 is het Toetsingskader 2020 als uitgangspunt gehanteerd. Hoewel in de huidige toetsingsronde niet alle toetsen beschreven in dit toetsingskader uitgevoerd zijn, is de methodische beschrijving uit het toetsingskader onverminderd van toepassing.

In paragraaf 4.1 wordt de achtergrond van de gerichte toetsing beschreven. In paragraaf 4.2 is opgenomen welke wettelijke vereisten de ACM toetst. De drinkwaterbedrijven hebben bij de totstandkoming van de tarieven 2020 gebruik gemaakt van een kostprijsmodel en een lijst met drinkwateractiviteiten en niet-wettelijke activiteiten. In paragraaf 4.3 wordt de werking van het kostprijsmodel beschreven.

4.1 Gerichte toetsing tarieven 2020

Als gevolg van de geconstateerde verbeteringen in 2018 heeft de ILT de ACM verzocht een gerichte toetsing uit te voeren. Dit betekent dat niet alle toetsen uit het toetsingskader worden uitgevoerd. De ILT heeft hiervoor een meerjarenplan opgesteld om te zorgen dat elk wettelijk vereiste met voldoende regelmaat getoetst wordt. In haar adviesaanvraag heeft de ILT per drinkwaterbedrijf gespecificeerd welke wettelijke vereisten dit jaar getoetst worden. Deze selectie is mede gemaakt op basis van voorgaande beoordelingen en de aanpassing van het toetsingskader (versie 2020). Daarnaast zijn een aantal bedrijven door de ILT vrijgesteld van voorgaande selectie, bij deze bedrijven zullen alleen de essentiële toetsen worden uitgevoerd (eventueel aangevuld met een specifiek aandachtspunt). In paragraaf 4.2 is opgenomen voor welke drinkwaterbedrijven dit geldt.

De ACM heeft bij de toetsing van de totstandkoming van de drinkwatertarieven 2018 geconstateerd dat er bij de activiteiten die door drinkwaterbedrijven als drinkwatertaken worden aangemerkt sprake lijkt te zijn van een mix van drinkwatertaken (zoals bedoeld in artikel 7 lid 1 en 2 van de Drinkwaterwet) en overige wettelijke activiteiten. Om te verduidelijken welke activiteiten onder artikel 7, lid 1 en 2 van de Drinkwaterwet vallen heeft de ILT een classificatie van veelvoorkomende activiteiten opgesteld. Met deze herziening is de classificatie overig wettelijk komen te vervallen. In de toetsingsronde 2020 wordt daarom specifiek gekeken naar de classificatie van activiteiten, dus de wettelijke (zoals bedoeld in artikel 7 lid 1 en 2 van de Drinkwaterwet) en niet-wettelijke activiteiten.

4.2 Inhoudelijke toetsing

Zoals beschreven in hoofdstuk 2 toetst de ACM in 2020 niet op alle wettelijke verplichtingen en zijn enkele drinkwaterbedrijven uitgezonderd van specifieke toetsen. Op verzoek van de ILT is er voor gekozen om de volgende toetsen dit jaar uit te voeren:

Toetsing van de kosten

Totstandkoming van de begroting

- of uit de begroting blijkt op welke wijze de kosten – waaronder de vermogenskosten die ten hoogste mogen worden gehanteerd – in het tarief zijn verwerkt (Drinkwaterwet artikel 12, eerste lid);

Classificatie van activiteiten

- op welke wijze het drinkwaterbedrijf de geïdentificeerde taken en activiteiten classificeert naar (i) wettelijke activiteiten conform artikel 7, eerste en tweede lid van de Drinkwaterwet en (ii) niet-wettelijke activiteiten;
- of het door het drinkwaterbedrijf gepubliceerde tarievenoverzicht inzicht verschaft in de wijze waarop kosten voor levering van ander water dan drinkwater worden toegerekend (Drinkwaterbesluit artikel 10, vierde lid).

Vermogenskosten

- of de activa gewaardeerd zijn tegen historische kostprijs (Drinkwaterwet artikel 11, vierde lid);
- of de toerekening van de kosten van materiële vaste activa plaatsvindt op basis van afschrijvingsmethoden en -termijnen die volgens algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes zijn bepaald (Drinkwaterwet artikel 11, derde lid);
- of de begrote kosten voor drinkwatervoorziening in het buitenland niet meer dan 1% bedragen van de geraamde omzet (Drinkwaterbesluit artikel 8, tweede en derde lid);
- of de vermogenskosten die het drinkwaterbedrijf begroot niet meer bedragen dan het product van de door de minister vastgestelde WACC en de begrote activawaarde (Drinkwaterwet artikel 11, tweede lid en Dwr artikel 6, eerste lid);
- of een eventueel positief verschil tussen het bedrijfsresultaat en toegestane vermogenskosten in jaar t-2 is gecompenseerd in de tarieven voor het jaar t (Drinkwaterwet artikel 12, derde lid).

Drinkwaterbedrijven uitgezonderd van specifieke toetsen

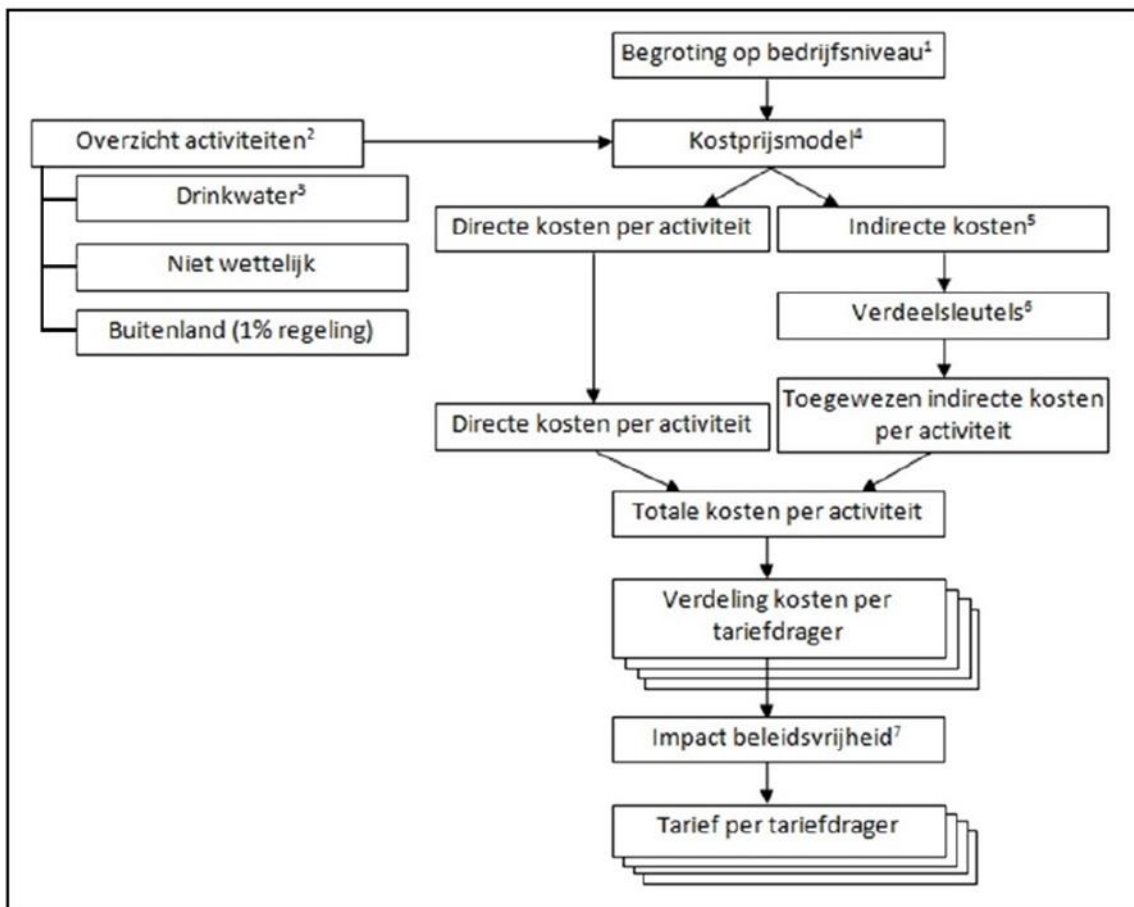
Vanwege de gerichte toetsing op verzoek van de ILT worden specifieke toetsen zoals hierboven weergegeven, niet uitgevoerd voor enkele drinkwaterbedrijven. Toets 2 wordt niet uitgevoerd voor Oasen en WBG. Voor toets 3 geldt dat deze niet wordt uitgevoerd voor WML. De toetsen 4 en 6 worden niet uitgevoerd voor Oasen, WBG en WML.

4.3 Beschrijving kostprijsmodel

Alle drinkwaterbedrijven hanteren een kostprijsmodel ter onderbouwing van de totstandkoming van de drinkwatertarieven 2020. Het doel van de kostprijsmodellen is om op transparante wijze inzicht te geven dat de drinkwatertarieven kostendekkend, transparant en non-discriminatoir zijn. Ieder individueel drinkwaterbedrijf is daarbij verantwoordelijk voor de invulling van dit kostprijsmodel. Het kostprijsmodel dient er ook voor om de kosten voor drinkwatertaken en niet-drinkwatertaken afzonderlijk inzichtelijk te maken (ter voorkoming van kruissubsidiëring).

Ieder kostprijsmodel is een Excelbestand, dat bestaat uit een aantal tabbladen. Drinkwaterbedrijven vullen het kostprijsmodel met financiële en niet-financiële data, waarna de kostprijzen in het kostprijsmodel berekend worden. Naast het kostprijsmodel hebben de drinkwaterbedrijven ook een toelichting aangeleverd op de totstandkoming van de tarieven (hierna: Onderbouwing tarieven 2020). In deze toelichting beschrijft het drinkwaterbedrijf de toepassing van het kostprijsmodel bij de totstandkoming van de tarieven.

Onderstaande figuur is een vereenvoudigde weergave van de manier waarop tarieven tot stand kunnen komen. Aan de hand van deze weergave blijkt dat enkele documenten, aansluitingen en dergelijke van belang zijn. Deze worden hieronder kort weergegeven.

Figuur 1 Vereenvoudigde weergave werking kostprijsmodel

Het startpunt bij de totstandkoming van de drinkwatertarieven (zie figuur 1) zijn de kosten uit de totale begroting op concernniveau (1) van het drinkwaterbedrijf, zoals vastgesteld door de aandeelhouders van het drinkwaterbedrijf. Deze begroting wordt als basis gebruikt in het kostprijsmodel (4). Er moet een transparante en navolgbare (toegelichte) aansluiting zijn tussen de kosten in het kostprijsmodel en de totale begroting van het drinkwaterbedrijf.

Het drinkwaterbedrijf heeft zicht nodig op alle activiteiten die zij verricht (2), waaronder de drinkwatertaken (3) zoals genoemd in de Drinkwaterwet artikel 7 eerste en tweede lid. Daarbij is het van belang dat het drinkwaterbedrijf aangeeft op welke wijze zij alle activiteiten identificeert die kosten veroorzaken. Het drinkwaterbedrijf geeft vervolgens op transparante wijze aan hoe de kosten per activiteit zijn bepaald. Het gaat daarbij om zowel de directe als indirecte kosten. Directe kosten zijn rechtsreeks toe te rekenen aan een activiteit. Indirecte kosten (5) zijn kosten die geen rechtstreeks verband met een activiteit hebben (bijvoorbeeld huisvestingskosten hoofdkantoor). Indirecte kosten worden via verdeelsleutels (6) toegerekend aan verschillende activiteiten. De verdeelsleutels kunnen per drinkwaterbedrijf verschillen. De drinkwaterbedrijven moeten de gebruikte verdeelsleutels definiëren en onderbouwen (passendheid en redelijkheid) in de toelichting. Zowel bij het identificeren van de activiteiten als bij het bepalen van de kosten kan een drinkwaterbedrijf een materialiteitsgrens⁶ hanteren. Deze materialiteitsgrens is niet voorgeschreven en kan per bedrijf variëren.

De totale kosten voor een activiteit worden gevormd door de som van de directe kosten en de indirecte kosten. Vervolgens verdeelt het drinkwaterbedrijf de kosten per activiteit over verschillende tariefdragers (bijvoorbeeld grootverbruik). Het drinkwaterbedrijf moet de keuzes die zij hierbij maakt in de toelichting bij het kostprijsmodel aangeven. Juist de wijze waarop de uitkomst van het kostprijsmodel zich vertaalt in de tarieven, is van essentieel belang in het kader van een effectief toezicht op de drinkwatertarieven.

Het staat een drinkwaterbedrijf vrij om boven op de uit het model volgende kostprijs een marge oftewel winst te rekenen die in lijn is met het tariefbeleid (7) van het desbetreffende bedrijf. Het tariefbeleid moet wel voldoende gedetailleerd toegelicht zijn. Deze marge dient per tariefdrager in redelijke verhouding te staan met de kosten en te worden toegelicht in een toelichting bij het kostprijsmodel.

De overige tarieven (zoals bijvoorbeeld het aansluittarief) komen niet voort uit het kostprijsmodel. Het drinkwaterbedrijf moet hiervoor een afzonderlijke calculatie van de kosten opstellen die als basis dient voor deze tarieven.

4.4 Betrokken informatie en proces

In december 2019 heeft de ACM voor de toetsing van de drinkwatertarieven 2020 de volgende informatie van de drinkwaterbedrijven van de ILT ontvangen:

- Kostprijsmodel 2020;
- Onderbouwing tarieven 2020;

⁶ Materialiteit is een graadmeter van de mate van nauwkeurigheid die het drinkwaterbedrijf heeft gehanteerd bij het uitwerken van het kostprijsmodel. Het is aan het drinkwaterbedrijf zelf om een afweging (kosten-baten analyse) te maken in welke mate van detail zij de activiteiten (en bijbehorende kosten) identificeert. Bij een hogere nauwkeurigheid zal een drinkwaterbedrijf meer tijd en inspanning moeten leveren, vergeleken met een lage mate van nauwkeurigheid. De mate van nauwkeurigheid kan zowel worden weergegeven in een bedrag als in een tekstuele toelichting.

- Goedgekeurde (door de aandeelhouders) begroting 2020;
- Bedrijfsverslag 2018 (gecontroleerd door een onafhankelijke accountant), om de gerealiseerde WACC aan te tonen;
- Overige bijlagen ter verduidelijking/ondersteuning/onderbouwing bij het kostprijsmodel.

5 Totstandkoming van de drinkwatertarieven

In dit hoofdstuk beschrijft de ACM de verrichte toetsen op de totstandkoming van de drinkwatertarieven en de uitkomsten daarvan. De volgende onderwerpen worden behandeld:

1. Totstandkoming van de begroting (5.1);
2. Werkwijze classificatie van activiteiten (5.2);
3. Toerekening kosten ander water dan drinkwater (5.3);
4. Vermogenskosten (5.4).

5.1 Totstandkoming van de begroting

Uit artikel 12, eerste lid van de Drinkwaterwet volgt dat uit de begroting van het drinkwaterbedrijf moet blijken op welke wijze de kosten in de tarieven zijn verwerkt.

De drinkwaterbedrijven hanteren een kostprijsmodel (zie paragraaf 4.3 voor nadere toelichting) om uit de concernbegroting de kosten voor enkel wettelijke drinkwatertaken te destilleren. Het kostprijsmodel vormt daarmee de basis voor de totstandkoming van de tarieven van het drinkwaterbedrijf. De ACM acht de aansluiting tussen de kosten uit het kostprijsmodel met de begroting zoals goedgekeurd door de directie en Raad van Commissarissen hierbij essentieel. De begroting geeft namelijk onder meer inzage in de verwachte opbrengsten, kosten en het resultaat. Als deze aansluiting er niet is, kan de ACM niet zien op welke wijze de kosten in de tarieven zijn verwerkt.

De ACM stelt vast dat de aansluiting tussen de concernbegroting en de kosten in het kostprijsmodel bij alle drinkwaterbedrijven zichtbaar is vastgelegd, en dat deze aansluiting achteraf op grond van de begroting is te maken. De ACM plaatst hierbij voor Waternet de kanttekening dat de begroting van Waternet wordt herleid uit de begroting van de gemeente Amsterdam. De ACM benadrukt dat het van belang is dat de begroting van Waternet voldoende zelfstandig is om inzicht te geven in haar financiële gegevens.

De ACM stelt vast dat alle drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 12, eerste lid van de Drinkwaterwet.

5.2 Werkwijze classificatie van activiteiten

De drinkwaterbedrijven hebben – sinds de introductie van het kostprijsmodel in 2016 – aanzienlijke verbeteringen doorgevoerd in de transparantie bij de totstandkoming van de drinkwatertarieven. De begrote kosten per drinkwaterbedrijf zijn in de afgelopen jaren verdeeld over hoofdactiviteiten drinkwaterlevering, overige wettelijke activiteiten, niet-wettelijke activiteiten en activiteiten in het buitenland.

In 2018 heeft de ACM ten aanzien van de classificatie van activiteiten enkele verbeteringsmogelijkheden geconstateerd om tot een meer zuivere splitsing te komen. Om de afbakening van wettelijke drinkwatertaken te verduidelijken heeft de ILT in het toetsingskader 2020 een lijst opgenomen waarin veel voorkomende activiteiten zijn geclassificeerd. De ACM merkt hierbij op dat – vanwege nuance in de invulling van activiteiten – niet per se alle activiteiten door de individuele drinkwaterbedrijven op gelijke wijze geclassificeerd kunnen worden. De drinkwaterbedrijven blijven zelf verantwoordelijk voor het juist classificeren en toelichten van hun activiteiten.

Op verzoek van de ILT toetst de ACM om deze reden niet de volledige werkwijze om van de kosten zoals opgenomen in de concernbegroting te komen tot enerzijds drinkwatertaken (artikel 7, eerste en tweede lid Drinkwaterwet) en anderzijds niet-drankwater taken, maar enkel de classificatie van de geïdentificeerde activiteiten. Eventuele bevindingen naar aanleiding van deze toets zijn in meer detail per drinkwaterbedrijf opgenomen in Bijlage 2.

Vanwege de gerichte toetsing wordt deze toets niet uitgevoerd voor Oasen en WBG.

De ACM stelt vast dat Dunea en Vitens de classificatie van wettelijke activiteiten inzichtelijk en transparant hebben gemaakt. Beide bedrijven hebben hierbij de wettelijke drinkwateractiviteiten juist geclassificeerd. De ACM merkt hierbij op dat beide bedrijven meer inzicht kunnen geven in de wijze waarop de kosten voor de nieuw geclassificeerde niet-wettelijke activiteiten, zoals sprinklers, zijn afgezonderd van de kosten van wettelijke drinkwateractiviteiten.

De ACM constateert voor Brabant Water, Evides, Waternet en WMD dat een aantal activiteiten ten onrechte zijn geclassificeerd als wettelijk. Een veelvoorkomend voorbeeld betreft de activiteiten die betrekking hebben op brandkranen en volgens de activiteitenlijst van de ILT tot niet-wettelijke activiteiten behoren.

Voor WML merkt de ACM op dat sprake is van activiteiten die voor zowel drinkwater klanten als ander water klanten wordt uitgevoerd (inspectie en controle van aansluitvoorziening en werkzaamheden t.b.v. watermeter), waarbij WML de gehele activiteit toerekent aan wettelijke drinkwateractiviteiten. De ACM is van mening dat deze kosten naar rato over beide afnemersgroepen verdeeld zouden moeten worden omdat deze activiteiten voor zowel drinkwater klanten als ander water klanten worden uitgevoerd. WML geeft in haar reactie op het conceptrapport aan dat de aansluiting van proceswaterklanten feitelijk een drinkwateraansluiting betreft en dat deze activiteiten voortvloeien uit de Drinkwaterwet. Om deze reden worden de hierboven genoemde kosten in het geheel toegerekend aan wettelijke drinkwateractiviteiten. De ACM is echter van mening dat een deel van deze kosten specifiek gemaakt worden voor ander water klanten en zodoende ook toegerekend zou moeten worden aan ander water klanten.

De ACM stelt vast dat PWN de classificatie van de wettelijke activiteiten inzichtelijk en transparant heeft weergegeven. De ACM merkt hierbij op dat PWN een activiteit als niet-wettelijk heeft verwerkt, maar deze op basis van de activiteitenlijst van de ILT wel heeft geclassificeerd als wettelijke activiteit. PWN heeft toegezegd deze classificatie te corrigeren bij het opstellen van de begroting 2021. PWN meldt in haar reactie op het conceptrapport dat de begrote overschrijding, van ongeveer €0,3 miljoen, niet zal leiden tot een overschrijding van het resultaat in 2020. Uit huidige gegevens blijkt dat PWN haar verwachte resultaat met € 1,7 miljoen naar beneden moet bijstellen vanwege de gevolgen van COVID-19. Wanneer er in realisatie toch sprake is van een overschrijding van de maximaal toegestane vermogenskostenvergoeding, wordt deze overschrijding gecorrigeerd in de drinkwatertarieven 2022.

De ACM constateert dat sommige drinkwaterbedrijven en gros levering, bluswater en water ten behoeve van grootverbruikers per definitie als wettelijke drinkwateractiviteit classificeren. Bij deze classificatie lijkt de kwaliteit van het water doorslaggevend te zijn. De ACM kan deze redenering niet volgen omdat, volgens de definitie in de drinkwaterwet, het doel waarvoor het water is bestemd kenmerkend is voor de classificatie van het water als drinkwater of ander water⁷. De ACM constateert dat diverse drinkwaterbedrijven verschillend omgaan met de classificatie van drinkwater en ander water en adviseert de ILT meer duidelijkheid te verschaffen in de definitie van drinkwater voor de drinkwaterbedrijven.

De ACM constateert dat drinkwaterbedrijven verschillende inzichten bieden in de classificatie van en gros leveringen. Verschillende drinkwaterbedrijven splitsen en gros leveringen niet op een zodanige manier uit dat dit controleerbaar is. Ook is sprake van bijvoorbeeld halffabricaten die als wettelijke activiteit worden geclassificeerd. De ACM adviseert de ILT om ten aanzien van en gros leveringen duidelijkere richtlijnen op te stellen, zodat de drinkwaterbedrijven deze op uniforme wijze kunnen toepassen.

Een andere constatering die de ACM heeft ten aanzien van de activiteitenlijst van de ILT, betreft activiteiten waarbij in de omschrijving daarvan veel ruimte voor interpretatie bestaat. Dit leidt ertoe dat drinkwaterbedrijven hier verschillend mee omgaan. Als voorbeeld noemt de ACM de activiteit die betrekking heeft op tijdelijke verhuur van gebouwen zonder commercieel oogmerk (wettelijk) en permanente verhuur van gebouwen met of zonder commercieel oogmerk (niet-wettelijk). Diverse drinkwaterbedrijven hebben de daken van hun gebouwen beschikbaar gesteld ten behoeve van het plaatsen van antenne masten. Omdat deze activiteit doorgaans niet met een commercieel oogmerk wordt ondernomen, maar in veel gevallen ook geen tijdelijk karakter heeft, is deze activiteit door een aantal drinkwaterbedrijven geclassificeerd als wettelijk en door anderen als niet-wettelijk. De ACM adviseert de ILT de activiteitenlijst waar mogelijk te verbeteren zodat drinkwaterbedrijven dit meer eenduidig kunnen toepassen.

Voor Waternet, WMD en WML constateert de ACM dat enkele activiteiten ten onrechte als wettelijk drinkwater zijn geclassificeerd. Hoewel het om relatief kleine activiteiten gaat, is het niet uit te sluiten dat kosten voor niet-drinkwateractiviteiten betrokken worden bij de totstandkoming van de drinkwatertarieven.

Brabant Water heeft in haar reactie op het conceptrapport een herclassificatie doorgevoerd in haar nieuwe kostprijsmodel. De ACM constateert dat de classificatie in overeenstemming is met het toetsingskader 2020.

Op basis van bovenstaande bevindingen adviseert de ACM de ILT strenger toe te zien op onjuiste classificatie van activiteiten door drinkwaterbedrijven. Voor activiteiten die voor meerdere interpretaties vatbaar zijn adviseert de ACM de ILT de classificatie van wettelijke en niet-wettelijke activiteiten te verduidelijken en waar mogelijk richtlijnen op te stellen voor drinkwaterbedrijven.

⁷ Drinkwaterwet artikel 1, lid b: "water bestemd of mede bestemd om te drinken, te koken of voedsel te bereiden dan wel voor andere huishoudelijke doeleinden, met uitzondering van warm tapwater, dat door middel van leidingen ter beschikking wordt gesteld aan consumenten of andere afnemers".

5.3 Toerekening kosten ander water dan drinkwater

Artikel 10, vierde lid van het Drinkwaterbesluit vereist dat het door het drinkwaterbedrijf gepubliceerde tarievenoverzicht inzicht verschaft in de wijze waarop kosten voor levering van ander water dan drinkwater⁸ worden toegerekend. Vanwege de gerichte toetsing van de drinkwatertarieven 2020 wordt deze toets alleen uitgevoerd voor WML.

WML is per 1 januari 2018 gestart met de levering van ander water (hierna: proceswater) aan haar dochteronderneming 'Proceswater Limburg BV' (PWL). Voor de achtergrond en aanleiding van het starten van levering van ander water dan drinkwater verwijst de ACM naar haar advies over de totstandkoming van de drinkwatertarieven 2018 en 2019 van WML. Ten tijde van het vaststellen van het adviesrapport over de drinkwatertarieven 2019 waren de ILT en de ACM nog in gesprek met WML over de wijze waarop WML kosten toerekent aan haar dochteronderneming PWL. Deze gesprekken hebben na het vaststellen van het adviesrapport over de drinkwatertarieven 2019 tot aanpassingen en nieuwe inzichten geleid. De ACM is van mening dat WML op basis van deze gesprekken en aangeleverde stukken voldoende inzicht biedt in de toerekening van kosten voor levering van ander water dan drinkwater.

De ACM merkt op dat WML voor de kostensplitsing tussen drinkwater en proceswater *activity based costing* op detail niveau heeft toegepast voor de indirecte kosten. Het resultaat van deze kostensplitsing is dat WML tot een lagere kostprijs voor proceswater komt dan voor drinkwater terwijl dit in de basis hetzelfde product betreft. De ACM merkt op dat de kostensplitsing tussen drinkwater en ander water binnen de sector op verschillende manieren tot stand komt en dat hier verschillende (ook tegenstrijdige) verklaringen voor worden gegeven. De ACM adviseert de ILT om de sector de gelegenheid te geven de uitgangspunten ten aanzien van de kostensplitsing te uniformeren.

De ACM concludeert dat WML voldoende inzicht heeft geboden in de wijze waarop kosten worden toegerekend aan drinkwater enerzijds en proceswater anderzijds. Hiermee heeft WML voldaan aan artikel 10, vierde lid van het Drinkwaterbesluit.

5.4 Vermogenskosten

5.4.1 Waardering historische kostprijs

Uit artikel 11, vierde lid, van de Drinkwaterwet volgt dat het drinkwaterbedrijf als grondslag voor het berekenen van de vermogenskosten de materiële vaste activa moet waarderen tegen de historische kostprijs.

Bij Vitens is er sprake van twee uitzonderingen, namelijk de kantoorgebouwen en dienstwoningen. Deze zijn tegen reële waarde (marktwaarde) opgenomen. In de toelichting geeft Vitens aan dat de waarde van de activa die zij waardeert tegen reële waarde ongeveer 1,3% van de totale activawaarde betreft. De ACM constateert dat Vitens bij de waarderingsgrondslagen vermeldt dat zij sinds 2006 haar jaarrekening op de grondslagen van IFRS ("International Financial Reporting Standards") opstelt. Concreet betekent dit dat Vitens in 2006 de mogelijkheid heeft gehad om de reële waarde van

⁸ De drinkwaterwet omschrijft drinkwater als: "Water bestemd of mede bestemd om te drinken, te koken of voedsel te bereiden dan wel voor andere huishoudelijke doeleinden, met uitzondering van warm tapwater, dat door middel van leidingen ter beschikking wordt gesteld aan consumenten of andere afnemers."

materiële vaste activa op de overgangsdatum aan te merken als 'veronderstelde kostprijs'. Ten tijde van de het tarieftoezicht 2016 heeft Vitens dit nader toegelicht. Uit deze toelichting is gebleken dat het effect van deze herwaardering niet materieel is. Deze waarderingsgrondslag is niet in overeenstemming met de wijze waarop drinkwaterbedrijven op basis van de wettelijke vereisten hun activa moeten waarderen. Echter, de impact van deze herwaardering voor kantoorgebouwen en dienstwoningen is niet significant ten opzichte van de materiële vaste activa van Vitens als geheel.

Vanwege de gerichte toetsing wordt deze toets enkel uitgevoerd voor Brabant Water, Dunea, Evides, PWN, Vitens, Waternet en WMD. De ACM constateert dat alle getoetste drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 11, vierde lid van de Drinkwaterwet. Twee kanttekeningen bij Vitens zijn de kantoorgebouwen en dienstwoningen die in 2006 zijn geherwaardeerd tegen marktwaarde.

5.4.2 Toerekening kosten van activa

Uit artikel 11, derde lid, van de Drinkwaterwet volgt dat het drinkwaterbedrijf de kosten van materiële vaste activa dient toe te rekenen op basis van afschrijvingsmethoden en –termijnen die volgens algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes zijn bepaald.

De kosten van activa moeten verdeeld kunnen worden naar het relatieve gebruik (de inzet) van het actief voor een bepaalde activiteit. Hierbij is onderscheid te maken naar activa die eenduidig voor één activiteit worden ingezet (enkelvoudig) en activa die voor meerdere activiteiten (meervoudig) worden ingezet (bijvoorbeeld het hoofdkantoor van het drinkwaterbedrijf). In het geval van meervoudige inzet zal het drinkwaterbedrijf moeten toelichten hoe zij vanuit de totale activa een verdeling heeft gemaakt naar activiteiten van zowel de activawaarde als de bijbehorende afschrijvingskosten.

De ACM verwacht tevens een logisch verband tussen afschrijvingskosten en activa; als afschrijvingskosten zijn toegewezen aan een activiteit, verwacht de ACM ook dat activa zijn toegewezen aan die activiteit, en omgekeerd.

Voor WML merkt de ACM op dat de afschrijvingskosten worden berekend op basis van algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes en dat deze op basis van de inzet van activa gealloceerd worden naar activiteiten. De activawaarde wordt vervolgens bepaald door het aandeel afschrijvingskosten voor wettelijke respectievelijk niet-wettelijke activiteiten te vermenigvuldigen met de totale activawaarde. De ACM is van mening dat de wijze die WML toepast om de activawaarde te bepalen niet geheel zuiver is. De ACM heeft WML verzocht een analyse op te stellen om inzichtelijk te maken wat de consequenties zijn indien de activawaarde rechtstreeks naar activiteiten wordt gealloceerd in plaats van via de afschrijvingskosten. WML heeft in haar reactie op het conceptrapport de gevraagde analyse uitgevoerd, waaruit blijkt dat de gemiddelde activawaarde lager uitkomt in vergelijking tot de initiële benadering van de gemiddelde activawaarde. Het effect hiervan op de WACC is gering⁹. In de begroting van 2021 zal WML de activawaarde ook rechtstreeks toewijzen.

Vanwege de gerichte toetsing wordt deze toets enkel uitgevoerd voor Brabant Water, Dunea, Evides, PWN, Vitens, Waternet, WMD en WML. De ACM heeft voor de getoetste drinkwaterbedrijven vastgesteld dat zij de kosten van activa toerekenen op basis van algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes. De ACM stelt vast dat deze drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 11, derde lid, van de Drinkwaterwet.

⁹ De begrote WACC in het kostprijsmodel bedraagt 1,55% (zie paragraaf 5.4.4). Door rechtstreekse allocatie van de activawaarde, bedraagt de herberekende WACC 1,60%, waarmee WML ruim onder de WACC norm blijft.

5.4.3 Kosten buitenlandse activiteiten (1% regeling)

Uit artikel 8, tweede lid, van het Drinkwaterbesluit volgt dat de kosten voor bevordering van een goede drinkwatervoorziening in het buitenland maximaal 1% mogen bedragen van de geraamde omzet van de drinkwatertaken. Het drinkwaterbedrijf dient hiervoor toe te lichten welke kostensoorten worden toegewezen aan de buitenlandactiviteiten en welke activa toezien op de buitenlandactiviteiten (inclusief activawaarde en omvang afschrijvingskosten).

In tabel 1 is per drinkwaterbedrijf het procentuele aandeel kosten voor buitenlandse activiteiten opgenomen ten opzichte van de geraamde omzet van drinkwatertaken. Vanwege de gerichte toetsing wordt deze toets niet uitgevoerd voor Oasen, WBG en WML.

Drinkwaterbedrijf	Kosten voor activiteiten in het buitenland (in €)	Procentueel aandeel kosten buitenlandse activiteiten
Brabant Water	313.300	0,19%
Dunea	1.087.927	0,79%
Evides	1.880.600	0,93%
PWN	615.000	0,34%
Vitens	3.941.475	1,14%
Waternet	1.084.380	0,91%
WMD	-	-

Tabel 1. Kosten buitenlandse activiteiten per drinkwaterbedrijf

De ACM constateert dat verschillende drinkwaterbedrijven de kosten van buitenlandse activiteiten corrigeren voor de bijbehorende opbrengsten. In het drinkwaterbesluit wordt gespecificeerd dat de kosten van buitenlandactiviteiten niet meer mogen bedragen dan 1% van de geraamde omzet van drinkwatertaken. Dit laat volgens de ACM geen ruimte om de opbrengsten hierop in mindering te brengen. In het geval van Vitens betekent het rekenen met enkel de kosten een overschrijding van de 1% regeling. Hier staan opbrengsten tegenover ter waarde van € 1.260.950. Daarnaast merkt de ACM op dat WMD haar buitenlandse activiteiten heeft ondergebracht in een zustermaatschappij. Om deze reden komen deze kosten niet terug in tabel 1. WMD heeft in de toelichting wel inzicht geboden in de kosten voor activiteiten in het buitenland die niet meer bedragen dan 1% van de geraamde omzet van drinkwatertaken.

De ACM stelt vast dat Brabant Water, Dunea, Evides, PWN, Waternet en WMD handelen conform artikel 8, tweede lid, van het Drinkwaterbesluit. De ACM stelt vast dat, wanneer enkel de kosten in beschouwing worden genomen, Vitens niet handelt conform artikel 8, tweede lid, van het Drinkwaterbesluit.

5.4.4 Begrote vermogenskosten bedragen niet meer dan vastgestelde WACC

Uit artikel 11, tweede lid Drinkwaterwet en artikel 6, eerste lid, van de Drinkwaterregeling volgt dat het drinkwaterbedrijf de vastgestelde vermogenskostenvergoeding niet mag overschrijden.¹⁰ De vermogenskostenvergoeding is bedoeld om een redelijk rendement te behalen op de drinkwatertaken zoals bedoeld in artikel 7, eerste en tweede lid van de Drinkwaterwet.

¹⁰ Dit betekent dat het drinkwaterbedrijf ten hoogste de geldende gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet (hierna: WACC) mag hanteren. De WACC is het quotiënt van de vermogenskosten en de gemiddelde waarde van de activa.

De maximaal toegestane vermogenskostenvergoeding is in 2020 vastgesteld op 2,75%. In tabel 2 zijn de begrote vermogenskosten ten opzichte van de activawaarde voor 2020 per drinkwaterbedrijf weergegeven. Uit de kostprijsmodellen blijkt dat de begrote vermogenskosten voor drinkwaterlevering voor 2020 van Brabant Water, Dunea, Evides, Oasen, Vitens, Waternet, WBG, WML en WMD lager zijn dan de maximaal toegestane vermogenskosten. Uit het kostprijsmodel van PWN blijkt dat haar begrote vermogenskosten hoger zijn dan de maximaal toegestane vermogenskostenvergoeding.

Drinkwaterbedrijf	Begrote vermogenskosten ¹¹ t.o.v. activawaarde
Brabant Water	2,11%
Dunea	2,58%
Evides	2,63%
Oasen	2,56%
PWN	2,80%
Vitens	2,72%
Waternet	1,60%
WBG	2,66%
WMD	1,94%
WML	1,55%

Tabel 2. Begrote vermogenskosten 2020 per drinkwaterbedrijf

Een onjuiste classificatie van wettelijke activiteiten (zie paragraaf 5.2) heeft voor diverse drinkwaterbedrijven als gevolg dat de vastgestelde activawaarde vermoedelijk niet volledig juist is. Door een onjuiste classificering kan het voorkomen dat niet-wettelijke activiteiten zijn opgenomen als wettelijke activiteit, waardoor de gemiddelde activawaarde voor wettelijke activiteiten wordt overschat. De ACM merkt om deze reden op dat niet alle begrote vermogenskosten een juiste indicatie weergeven en er mogelijk lichte afwijkingen zullen zijn ten opzichte van de begrote vermogenskosten op basis van de juiste classificatie van activiteiten. De ACM heeft niet voldoende informatie om de activawaarde van deze activiteiten te corrigeren en kan daarom niet in elk geval de juiste berekening uitvoeren.

Een uitzondering hierop is PWN. PWN heeft de activiteit 'Toegang recreatie/waterwingebiedgebied NHD' onjuist als niet-wettelijk geclassificeerd. Omdat er sprake is van zowel vermogenskosten als activawaarde bij deze activiteit heeft de onjuiste classificatie gevolgen voor de toets van de begrote vermogenskosten aan de maximaal toegestane vermogenskostenvergoeding. De ACM heeft geen zicht op de exacte activawaarde die aan deze activiteit is toegewezen. Ongeacht het aandeel van deze activiteit in de activawaarde van desbetreffende categorie, overschrijdt PWN de maximaal toegestane vermogenskostvergoeding bij een juiste classificatie van deze activiteit. PWN meldt in haar reactie op het conceptrapport dat de begrote overschrijding, van ca €0,3 miljoen, niet zal leiden tot een overschrijding van het resultaat in 2020, omdat zij haar resultaat naar beneden heeft moeten bijstellen. De ACM heeft dit in meer detail toegelicht in paragraaf 5.2.

¹¹ Naar aanleiding van aanvullende informatie van Dunea, Evides, PWN en Waternet is deze berekening aangepast ten opzichte van hun kostprijsmodel. In het geval van Dunea en Waternet geldt dat zij in hun eigen berekening van de procentuele begrote WACC de correctie over 2018 niet hadden meegenomen. Voor Evides geldt dat de begrote WACC is aangepast naar aanleiding van haar reactie op het conceptrapport.

Voor Evides geldt dat zij in haar reactie op het conceptrapport inzicht heeft geboden in de eigen en vreemd vermogenskosten en gemiddelde activawaarde die initieel onjuist waren geclassificeerd (zie tevens bijlage 2). Met het geboden inzicht is vervolgens de begrote WACC herberekend en opgenomen in bovenstaande tabel. De onjuiste classificatie van activiteiten heeft voor Evides zodoende geen effect op de begrote WACC.

De ACM stelt dat Evides, Oasen, WBG, Vitens, Brabant Water en Dunea in lijn handelen met artikel 11, tweede lid Drinkwaterwet, artikel 6, eerste lid van de Drinkwaterregeling en artikel 8, derde lid van het Drinkwaterbesluit. De ACM constateert voor Waternet, WML en WMD dat sprake is van activiteiten die onjuist zijn geclassificeerd als wettelijk, waarbij de ACM geen inzicht heeft in de bijbehorende activawaarde. Als gevolg hiervan kan de ACM niet met zekerheid stellen wat de begrote vermogenskosten zouden zijn indien activiteiten juist waren geclassificeerd en of deze drinkwaterbedrijven in lijn handelen met artikel 11, tweede lid Drinkwaterwet, artikel 6, eerste lid van de Drinkwaterregeling en artikel 8, derde lid van het Drinkwaterbesluit. De ACM stelt dat PWN niet in lijn handelt met artikel 11, tweede lid Drinkwaterwet, artikel 6, eerste lid van de Drinkwaterregeling en artikel 8, derde lid van het Drinkwaterbesluit.

5.4.5 Compensatie positief verschil gerealiseerde en toegestane vermogenskosten

Uit artikel 12, tweede en derde lid, van de Drinkwaterwet volgt dat het drinkwaterbedrijf een toets moet uitvoeren op de gerealiseerde vermogenskosten om vast te stellen of sprake is van een overschrijding van de toegestane vermogenskosten. Het drinkwaterbedrijf legt dit vast in een verslag vergezeld van een goedkeurende verklaring van een registeraccountant. Indien uit dit verslag blijkt dat er sprake is van een overschrijding dient het drinkwaterbedrijf dit te compenseren in de tarieven voor het jaar t+2.

De maximaal toegestane vermogenskostenvergoeding was in 2018 3,4%. In tabel 3 zijn de gerealiseerde vermogenskosten in 2018 per drinkwaterbedrijf weergegeven. Brabant Water, Evides, Oasen, PWN, Vitens, WBG, WMD en WML hebben in 2018 de toegestane vermogenskosten niet overschreden. Dunea en Waternet hebben in 2018 de maximaal toegestane vermogenskosten overschreden. Dit positieve verschil is voor deze drinkwaterbedrijven gecorrigeerd in de begrote vermogenskosten van 2020.

Drinkwaterbedrijf	Gerealiseerde vermogenskosten t.o.v. activawaarde
Brabant Water	2,36%
Dunea	3,56%
Evides	3,38%
Oasen	3,28%
PWN	2,90%
Vitens	3,31%
Waternet	4,10%
WBG	2,41%
WMD	2,27%
WML	2,87%

Tabel 3. Gerealiseerde vermogenskosten 2018 per drinkwaterbedrijf

De ACM stelt vast dat alle getoetste drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 12, derde lid, van de Drinkwaterwet.

6 Conclusie

Vanwege de risicogerichte toetsing van de tarieven 2020 is de ACM enkel in staat om een conclusie te trekken op de specifieke toetsen dit jaar zijn uitgevoerd.

Totstandkoming begroting

Uit de toets voor de totstandkoming van de begroting (paragraaf 5.1) oordeelt de ACM dat alle getoetste drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 12, eerste lid van de Drinkwaterwet.

Classificering wettelijke activiteiten

Ten aanzien van de classificatie van wettelijke activiteiten (paragraaf 5.2) constateert de ACM dat Dunea, Vitens en Brabant Water hun activiteiten juist hebben geclassificeerd. De ACM plaatst voor Dunea en Vitens een kanttekening met betrekking tot inzichtelijkheid. De ACM oordeelt dat Evides, PWN, Waternet, WMD en WML de wettelijke drinkwateractiviteiten niet volledig juist classificeren. De ACM adviseert de ILT strenger toe te zien op juiste classificatie van activiteiten en waar mogelijk activiteiten duidelijker te definiëren zodat de classificatie op meer eenduidige wijze plaatsvindt.

Ander water dan drinkwater

Uit de toets op de toerekening van kosten voor ander water dan drinkwater (paragraaf 5.3) concludeert de ACM dat WML voldoende inzicht heeft geboden in de wijze waarop kosten worden toegerekend aan drinkwater enerzijds en proceswater anderzijds. Hiermee heeft WML voldaan aan artikel 10, vierde lid van het Drinkwaterbesluit.

Waardering historische kostprijs

Uit de toets voor de waardering van de historische kostprijs (paragraaf 5.4.1) oordeelt de ACM dat alle getoetste drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 11, vierde lid van de Drinkwaterwet. Bij Vitens plaatst de ACM een kanttekening gezien Vitens afwijkt van de standaard waardering van de historische kostprijs in het geval van dienstwoningen en kantoorgebouwen.

Toerekening kosten van activa

Uit de toets voor de toerekening kosten van activa (paragraaf 5.4.2) oordeelt de ACM dat alle getoetste drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 11, derde lid, van de Drinkwaterwet.

Kosten buitenlandse activiteiten

Uit de toets voor de kosten buitenlandse activiteiten (paragraaf 5.4.3) oordeelt de ACM dat Brabant Water, Dunea, Evides, PWN, Waternet en WMD handelen conform artikel 8, tweede lid, van het Drinkwaterbesluit. Bij Vitens plaatst de ACM een kanttekening dat Vitens de kosten buitenland (1% regeling) overschrijdt. De ACM stelt vast dat, wanneer enkel de kosten in beschouwing worden genomen, Vitens niet handelt conform artikel 8, tweede lid, van het Drinkwaterbesluit.

Begrote vermogenskosten 2020

Uit de toets voor de begrote vermogenskosten (paragraaf 5.4.4) oordeelt de ACM dat Dunea, Oasen, Vitens en WBG handelen conform artikel 11, tweede lid Drinkwaterwet, artikel 6, eerste lid van de Drinkwaterregeling en artikel 8, derde lid van het Drinkwaterbesluit. Voor Brabant Water en Evides concludeert de ACM dat zij na het herclassificeren van de activiteiten conform wettelijke vereisten handelt. Voor Waternet, WML en WMD constateert de ACM dat enkele activiteiten ten onrechte als wettelijk zijn geclassificeerd maar dat de bijbehorende activawaarde en onvoldoende inzichtelijk is voor de ACM. Als gevolg hiervan kan de ACM niet met zekerheid stellen wat de begrote

vermogenskosten zouden zijn indien activiteiten juist waren geclassificeerd. Voor PWN concludeert de ACM dat vanwege onjuiste classificatie van een activiteit, de begrote vermogenskosten de WACC overschrijden.

Gerealiseerde vermogenskosten 2018

Uit de toets voor de gerealiseerde vermogenskosten 2018 (paragraaf 5.1.5) oordeelt de ACM dat alle getoetste drinkwaterbedrijven handelen conform artikel 12, derde lid, van de Drinkwaterwet. Dunea en Waternet hebben de maximale WACC in 2018 overschreden. Dit positieve verschil is voor deze drinkwaterbedrijven gecorrigeerd in de begrote vermogenskosten van 2020.

Bijlage 1 – Relevante artikelen wet- en regelgeving

Drinkwaterwet

Artikel 11

1. De eigenaar van een drinkwaterbedrijf hanteert tarieven die kostendekkend, transparant en niet discriminerend zijn.
2. De eigenaar van een drinkwaterbedrijf hanteert bij de bepaling van de vermogenskosten die in het tarief mogen worden doorberekend ten hoogste de geldende gewogen gemiddelde vermogenskostenvoet, vastgesteld krachtens artikel 10, derde lid.
3. De toerekening van de kosten van materiële vaste activa vindt plaats op basis van afschrijvingsmethoden en afschrijvingstermijnen die volgens algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes zijn bepaald.
4. Als grondslag voor het bepalen van de vermogenskosten, die in het tarief mogen worden doorberekend, geldt de activawaarde, waarbij de materiële vaste activa gewaardeerd worden tegen historische kostprijs.

Artikel 12

1. Uit de begroting van het drinkwaterbedrijf blijkt op welke wijze de kosten, waaronder de vermogenskosten die ten hoogste mogen worden gehanteerd, in het tarief zijn verwerkt.
2. De eigenaar van een drinkwaterbedrijf brengt jaarlijks voor 1 oktober aan Onze Minister een verslag uit dat inzicht verschaft in de kosten, waaronder de vermogenskosten, die in het voorafgaande kalenderjaar zijn gehanteerd bij het vaststellen van de tarieven voor de levering van drinkwater en het gerealiseerde bedrijfsresultaat over dat jaar. Het verslag dient voorzien te zijn van een goedkeurende verklaring van een registeraccountant. Onze Minister zendt dit verslag voor het einde van het kalenderjaar aan de beide Kamers der Staten-Generaal.
3. Indien uit het verslag, bedoeld in het tweede lid, blijkt dat het gerealiseerde bedrijfsresultaat de voor dat jaar op basis van artikel 11, tweede lid, bepaalde vermogenskosten overschrijdt, draagt de eigenaar van een drinkwaterbedrijf er zorg voor dat die overschrijding wordt gecompenseerd in de tariefstelling voor het daaropvolgende kalenderjaar.

Drinkwaterbesluit

Artikel 8 In tarief door te berekenen kosten

1. Als kosten, bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de wet, die ten grondslag liggen aan het tarief, bedoeld in artikel 11 van de wet, worden aangemerkt kosten die zijn of worden gemaakt ten behoeve van de taken, genoemd in artikel 7, eerste en tweede lid, van de wet.
2. De kosten van projecten ten behoeve van de bevordering van een goede drinkwatervoorziening in het buitenland bedragen maximaal 1% van de raming van de omzet, bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel a.
3. De kosten, bedoeld in het tweede lid, worden in mindering gebracht op de toegestane vermogenskostenvergoeding, volgend uit de vastgestelde vermogenskosten, bedoeld in artikel 11, tweede lid, van de wet.
4. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van berekening van de vermogenskosten, bedoeld in artikel 11, tweede lid, van de wet.

Artikel 9. Raming van omzet en kosten

1. De elementen en wijze van berekening van de tarieven, bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder b, van de wet, worden gevormd door:
 - a. een raming van de met de taken, bedoeld in artikel 7, eerste en tweede lid, van de wet, te behalen omzet, die mede is gebaseerd op de daadwerkelijk gerealiseerde omzet in het voorafgaande kalenderjaar;
 - b. een raming van de kosten, bedoeld in artikel 8, eerste lid, die worden doorberekend in de drinkwatertarieven.
2. Bij de raming van de kosten, bedoeld in het eerste lid, onder b, worden betrokken:
 - a. een in het voorafgaande jaar gerealiseerde verbetering van de kostenefficiëntie;
 - b. het verslag met de resultaten van de prestatievergelijking, bedoeld in artikel 43, eerste lid, van de wet
3. Aan het vereiste van kostendekkendheid van het tarief, bedoeld in artikel 11, eerste lid, van de wet, wordt in ieder geval voldaan indien de geraamde omzet uit het tarief niet meer bedraagt dan de som van de geraamde kosten, bedoeld in het eerste lid, onder b.

Artikel 10. Kostenposten en toerekening

1. De eigenaar van een drinkwaterbedrijf publiceert jaarlijks voor 1 december een overzicht van de tarieven die hij in het daarop volgende kalenderjaar voor de beschikbaarstelling en levering van drinkwater in rekening brengt.
2. In het in het eerste lid bedoelde overzicht wordt ten minste onderscheid gemaakt in tarieven voor de volgende posten:
 - a. aansluitkosten,
 - b. vastrecht, en
 - c. prijs per kubieke meter geleverd drinkwater.
3. In het in het eerste lid bedoelde overzicht wordt bij de tarieven aangegeven hoe deze zijn afgeleid uit de door het drinkwaterbedrijf te maken kosten voor de volgende posten:
 - a. operationele kosten,
 - b. afschrijvingen,
 - c. vermogenskosten, en
 - d. belastingen.
4. In het in het eerste lid bedoelde overzicht wordt inzicht verschaft in de wijze van kostentoe rekening voor de levering via het distributienet van ander water dan drinkwater.

Drinkwaterregeling

Artikel 6. Berekening vermogenskosten

1. De maximaal toegestane vermogenskosten die de eigenaar van een drinkwaterbedrijf mag doorberekenen in het drinkwatertarief worden berekend als het product van de op grond van artikel 10, vierde lid, van het besluit vastgestelde vermogenskostenvergoeding en de activawaarde, bedoeld in artikel 11, vierde lid, van de wet.
2. De activawaarde, bedoeld in het eerste lid, is het gemiddelde van het begrote totaal van de activa per 1 januari en 31 december van het jaar waarvoor de toegestane vermogenskosten worden berekend. Liquide middelen worden niet gerekend tot de activawaarde.

Bijlage 2 – Classificatie wettelijke en niet-wettelijke activiteiten

In het Toetsingskader van 2020 heeft de ILT als bijlage een activiteitenlijst opgenomen waarin generieke activiteiten beschreven staan die door drinkwaterbedrijven worden uitgevoerd (zie tevens Bijlage 3). Deze activiteiten zijn onderverdeeld in wettelijke, niet-wettelijke en buitenlandactiviteiten. De ACM heeft voor een aantal drinkwaterbedrijven geconstateerd dat de toewijzing van een aantal activiteiten niet in overeenstemming is met de activiteitenlijst. Voor een aantal drinkwaterbedrijven geldt dat de classificatie van activiteiten en de verwerking daarvan in het kostprijsmodel niet geheel transparant is. Per drinkwaterbedrijf volgt hieronder een opsomming van bevindingen die de ACM heeft geconstateerd.

Drinkwaterbedrijf	# ¹²	Activiteit	Motivering ACM
Brabant Water	2a	Engros leveringen	Brabant Water heeft deze activiteit als wettelijke activiteit geclassificeerd op basis van de waterkwaliteit en doel waarvoor het gebruikt wordt.
Dunea	27	Aanleg, onderhoud en inspectie aansluitingen t.b.v. blusvoorzieningen/ sprinklerinstallatie	Deze activiteit is juist geclassificeerd als niet-wettelijk. Echter zijn niet alle aan deze activiteit gerelateerde kosten overzichtelijk uitgesplitst.
	2a	Onderlinge (en gros) levering van drinkwater aan drinkwaterbedrijf	De levering van water aan de Hofvijver is juist geclassificeerd als niet-wettelijk. Dit komt echter niet tot uitdrukking in de verwerking van de kosten van deze activiteit.
Evides	1	Brandleidingen en bluswater	Deze activiteit is onterecht als wettelijke activiteit geclassificeerd; volgens de activiteitenlijst van de ILT betreft dit geen wettelijke activiteit.
	1	Interne levering Evides Industriewater	Dit betreft een onderlinge levering van drinkwater aan een ander waterbedrijf. Evides baseert de classificatie op basis van de waterkwaliteit in plaats van het doel waarvoor het water wordt gebruikt leidend is.
	1	Omzet scheepvaart	Deze activiteit heeft betrekking op de levering van drinkwater aan de scheepvaart. De ACM constateert dat Evides hiermee in concurrentie treedt met andere partijen. Om deze reden is hier geen sprake van een drinkwatertaak zoals volgt uit artikel 7, eerste en tweede lid van de Drinkwaterwet.
PWN	28	Toegang recreatie/waterwingebiedgebied NHD	Deze activiteit is als niet-wettelijk verwerkt in het kostprijsmodel van PWN en ook in de toelichting als niet-wettelijke activiteit behandeld. PWN heeft deze activiteit echter wel gekoppeld aan een activiteit die als wettelijk is geclassificeerd in de lijst.

¹² De nummers verwijzen naar de ILT activiteitenlijst bij het Toetsingskader 2020, tevens opgenomen als Bijlage 3 in dit rapport.

	27	Sprinklers	PWN heeft geen aparte activiteit opgenomen voor het leveren van water via, de aanleg en het onderhoud van sprinklerinstallaties. PWN heeft aangegeven dat de kosten voor aanleg en onderhoud voor rekening van de aanvrager komen. Het is voor de ACM niet inzichtelijk op welke wijze dit in het kostprijsmodel is verwerkt.
Vitens	27	Aanleg, onderhoud en inspectie aansluitingen t.b.v. blusvoorzieningen/ sprinklerinstallatie	Deze activiteit is juist als niet-wettelijk geclassificeerd. Echter zijn niet alle aan deze activiteit gerelateerde kosten overzichtelijk uitgesplitst.
Waternet	26	Aanleg, onderhoud en inspectie brandkranen op drinkwaternet	Deze activiteit is onterecht als wettelijke activiteit geclassificeerd; volgens de activiteitenlijst van de ILT betreft dit geen wettelijke activiteit.
	2a	Onderlinge (en gros) levering van drinkwater aan drinkwaterbedrijf	Waternet heeft deze activiteit als wettelijk geclassificeerd, het is echter onduidelijk of het doel waarvoor het water gebruikt wordt hierbij leidend is geweest.
WMD	2a	Onderlinge (en gros) levering van drinkwater aan drinkwaterbedrijf	WMD heeft deze activiteit als wettelijk geclassificeerd, het is echter onduidelijk of het doel waarvoor het water gebruikt wordt hierbij leidend is geweest.
	26 & 27	Vergoeding brandkranen, sprinklerinstallaties en bluswater	Deze activiteit is onterecht als wettelijke activiteit geclassificeerd; volgens de activiteitenlijst van de ILT betreft dit geen wettelijke activiteit.
WML	10 & 12	Controles aansluitingen en werkzaamheden watermeter	De ACM constateert dat de kosten voor deze activiteiten geheel worden toegerekend aan wettelijke drinkwateractiviteiten, terwijl WML deze taken ook uitvoert voor proceswaterklanten. Omdat deze laatste groep in beginsel proceswaterklanten betreffen, zouden de kosten voor deze klanten gealloceerd moeten worden naar niet-wettelijke activiteiten.

Bijlage 3 – ILT activiteitenlijst (Toetsingskader 2020)

nr	Activiteit (definities drinkwater, drinkwaterbedrijf, distributiegebied, ander water en nooddrinkwater volgens DWW art. 1.1)	Categorie
1	Levering van drinkwater binnen distributiegebied ongeacht type contract	DWW art 7.1
2a	Onderlinge (en gros) levering van drinkwater aan drinkwaterbedrijf	DWW art 7.1
2b	En gros levering van (drink)water aan buitenlandse (drinkwater)bedrijven	niet-DWW
3	Levering van nooddrinkwater	DWW art 7.1/7.2
4	Levering van niet-drinkwater en 'ander water'	niet-DWW
infrastructuur		
5	Aanleg en beheer infrastructuur tbv refnr 1, inclusief werken voor derden (verlegging)	DWW art. 7.1
6	Aanleg en beheer infrastructuur tbv refnr 2	DWW art. 7.1
7	Aanleg en beheer infrastructuur tbv refnr 4	niet-DWW
8	Aansluitvoorziening tbv refnr 1	DWW art. 7.1
9	Aansluitvoorziening tbv refnr 4	niet-DWW
10	Inspectie- en controle van aansluitvoorziening tbv refnr 1	DWW art. 7.1 en 7.1
11	Inspectie- en controle van aansluitvoorziening tbv refnr 4	niet-DWW
12	Werkzaamheden watermeter tbv refnr 1	DWW art. 7.1 en 7.2
13	Werkzaamheden watermeter tbv refnr 2	DWW art. 7.1 en 7.2
14	werkzaamheden watermeter tbv refnr 4	niet-DWW
diensten		
15	Wateranalyses drinkwater en drinkwaterbronnen	DWW art. 7.1 en 7.2
16	Samenwerkingsactiviteiten met ander drinkwaterbedrijf ten behoeve van wateranalyses drinkwater en drinkwaterbronnen	DWW art. 7.1 en 7.2
17	Samenwerkingsactiviteiten met waterschap ten behoeve van wateranalyses	DWW art. 7.1 en 7.2
18	Wateranalyses (laboratorium) in opdracht van derden	Niet-DWW
19	Exploitatie en onderhoud aan leidingen en (binnen) installaties in opdracht van derden	Niet-DWW
20	Advies/dienstverlening/overhead aan industrie/afvalwater: aan industriewaterbedrijf doorbelaste vergoeding voor management en stafondersteuning, daaronder juridisch, HR, finance, ICT	Niet-DWW
21	Adviesdiensten drinkwatergebruik en -installaties inclusief controletaak in kader van de wettelijke taak	DWW art. 7.1 en 7.2
22	Overige adviesdiensten incl. adviesdiensten (drink)watergebruik en - installaties inclusief controletaak buiten de wettelijke taak	Niet-DWW
23a	Aanlevering van informatie aan gemeenten over waterverbruik ten behoeve van gemeentelijke heffingen	DWW art. 7.1 en 7.2
23b	Opbrengsten en kosten gerelateerd aan activiteiten precariobelasting	Niet-DWW
24	Samenwerkingsactiviteiten met ander drinkwaterbedrijf ten behoeve van dienstverlening, inclusief call center	DWW art. 7.1
25	Dienstverlening in opdracht van derden, waaronder meeliftactiviteiten ten behoeve van de heffing en inning van lokale belastingen	Niet-DWW
26	Aanleg, onderhoud en inspectie brandkranen op drinkwatermet	Niet-DWW
27	Aanleg, onderhoud en inspectie aansluiting tbv blusvoorzieningen/sprinklerinstallaties	Niet-DWW
28	detachering personeel voor niet-DWW activiteiten	Niet-DWW
29	Samenwerking/detachering personeel t.b.v. internationale samenwerking (1% regeling), waaronder organisatiekosten	DWB art 8.2
30	Opbrengsten van (hypotheaire) leningen aan (voormalig) personeel	Niet-DWW
31	Rentebaten uit financiering drinkwatergerelateerde deelneming	DWW art. 7
32	Rentebaten uit financiering niet drinkwatergerelateerd, waaronder rentevergoeding o.b.v.lening aan industriewaterbedrijf, die op concerniveau extern is aangetrokken	Niet-DWW
33	Levering van water via (openbare) watertappunten en standpijpen incl onderhoud	DWW art. 7.1 en 7.2
34	Vergoeding voor acceptgiro, administratie en incasso ten behoeve van betaling van de drinkwaternota door afnemer	DWW art. 7.1 en 7.2
energie/warmte		
35	Levering van energie en warmte aan derden	Niet-DWW
gebouwen/terreinen		
36	Tijdelijke verhuur/verpachting van gebouw, ruimte, installaties, perceel, faciliteit verbonden aan drinkwaterfunctie-/assets zonder commercieel oogmerk	DWW art. 7.1 en 7.2
37	Permanente verhuur/verpachting van gebouw, ruimte, installaties, perceel, faciliteit verbonden aan drinkwaterfunctie-/assets en/of met commercieel oogmerk	Niet-DWW
38	Opbrengst waterwingebied incl. educatie gerelateerd aan beheer waterwingebieden	DWW art. 7.2 en art. 3.2
39	Verkoop van artikelen en parkeerkaarten gerelateerd aan het beheer en exploitatie van waterwingebieden	Niet-DWW

	onderzoek en ontwikkeling	
40	Opbrengsten O&O drinkwater (patenten, octrooien etc)	DWW art. 7.1 en 7.2
41	Opbrengsten O&O overig (patenten, octrooien etc)	Niet-DWW
	overige activiteiten	
42	Verkoop vaste activa drinkwater	DWW art. 7.1 en 7.2
43	Verkoop vaste activa overige	Niet-DWW
44	Verkoop reststoffen	DWW art. 7.1 en 7.2
45	Verkoop materiaal aan aannemers, waaronder verkoop van te verschroten defecte watermeters	DWW art. 7.1 en 7.2
46	Personeelsbijdrage lease-auto's	DWW art. 7.1 en 7.2
47	Schade-uitkeringen i.g.v. schade door derden	DWW art. 7.1 en 7.2
48	Subsidies tbv drinkwateractiviteiten	DWW art. 7.1 en 7.2
49	Subsidies tbv niet-drinkwateractiviteiten	Niet-DWW
50	Geactiveerde productie voor drinkwater investeringen (incl. magazijnopslag)	DWW art. 7.1 en 7.2

Legenda:

Drinkwertaak conform DWW 7.1 of 7.2

Kosten buitenland (1% regeling)

Opmerking:

Bovenstaande lijst bevat activiteiten (niet limitatief) die door de drinkwaterbedrijven in Nederland worden uitgevoerd. Op basis van de aard van de activiteit zijn deze gecategoriseerd in wettelijke, niet-wettelijke en overige wettelijke activiteiten. Activiteiten in het kader van de 1% regeling zijn apart gecategoriseerd.

Drinkwaterbedrijven dienen toe te lichten waarom in hun dagelijkse praktijk de (kosten van de) activiteiten direct zijn verbonden aan de wettelijke drinkwertaak zoals genoemd in art.7.1 en 7.2. Het is dus niet zo dat de lijst op voorhand beslissend is en dat de groene kleuring betekent dat de activiteit een drinkwateractiviteit conform Dww art. 7.1/7.2 is: dat kan het pas zijn als de toelichting voldoende consistent, helder en overtuigend is.